

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 258/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. júla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti FOKS, s. r. o., Talichova 2, Bratislava, zastúpenej advokátkou JUDr. Dagmarou Kubovičovou, Námestie Biely Kríž 3, Bratislava, pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 348/2008 a postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cob 78/2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti FOKS, s. r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. marca 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti FOKS, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“ v citáciách aj „sťažovateľ“), pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie

veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 348/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cob 78/2017 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla: *„Sťažovateľ podal na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom žalobu zo dňa 31.03.2008, ktorou sa domáhal zaplata sumy 855.600 Sk (po prepočte 28.400,72 Eur) s príslušenstvom. Konanie je vedené pod číslom 8Cb/348/2008.*

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom spočiatku konal relatívne plynule, avšak len do doby keď sťažovateľ podaniami zo dňa 16.08.2010, 24.09.2009 a 25.11.2010 navrhol vo veci vykonať dokazovanie ustanovením súdneho znalca. Následný postup Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom vykazoval prietahy v konaní. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom až po opakovaných urgenciách sťažovateľa nariadil znalecké dokazovanie pribratím znalca - Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity a to Uznesením zo dňa 18.10.2011 stým, že uložil znalcovi predložiť súdu znalecký posudok v lehote 100 dní od prevzatia spisu. Nakoľko k vypracovaniu znaleckého posudku v stanovenej lehote a ani po urgenciách sťažovateľa nedošlo, a to ani v lehote viac ako päť rokov odo dňa nariadenia znaleckého dokazovania, podal dňa 20.10.2015 sťažovateľ sťažnosť predsedovi Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom. na ktorú holo sťažovateľovi odpovedané podaním zo dňa 13.11.2015.

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom vo veci rozhodol dňa 30.06.2016 Rozsudkom č.k. 8Cb/348/2008-615. Proti predmetnému rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom podal odvolanie žalobca ako aj žalovaný. Odvolacie konanie je vedené na Krajskom súde v Trenčíne. Sťažovateľ podaním zo dňa 21.06.2017, teda po uplynutí jedného roka od rozhodnutia súdu prvej inštancie, požiadal Krajský súd v Trenčíne, aby nepripustil ďalšie prietahy v konaní a vo veci urýchlene rozhodol. Krajský súd

v Trenčíne na žiadosť sťažovateľa odpovedal až po šiestich mesiacoch podaním zo dňa 07.12.2017, doručeným sťažovateľovi dňa 22.12.2017.“

3. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1) Základné právo sťažovateľa FOKS, s.r.o. so sídlom Talichova 2, 841 02 Bratislava, IČO 31 387 659 na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v konaní 8Cb/348/2008 a postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní 8Cob/78/2017 porušené bolo.

2) Krajskému súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 8Cob/78/2017 sa prikazuje konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

3) Sťažovateľovi FOKS, s.r.o. so sídlom Talichova 2, 841 02 Bratislava, IČO 31 387 659 sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10.000 Eur, ktoré mu je Okresný súd Nové Mesto nad Váhom povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. Sťažovateľovi FOKS, s.r.o. so sídlom Talichova 2, 841 02 Bratislava, IČO 31 387 sa priznáva náhradu trov právneho zastúpenia podľa vyhl. 655/2004 Z.z. z priznanej sumy finančného zadosťučinenia sťažovateľa, ktorú je Okresný súd Nové Mesto nad Váhom povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu

4) Sťažovateľovi FOKS, s.r.o. so sídlom Talichova 2, 841 02 Bratislava, IČO 31 387 659 sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5.000 Eur, ktoré mu je Krajský súd v Trenčíne povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. Sťažovateľovi FOKS, s.r.o. so sídlom Talichova 2, 841 02 Bratislava, IČO 31 387 sa priznáva náhradu trov právneho zastúpenia podľa vyhl. 655/2004 Z.z. z priznanej sumy finančného zadosťučinenia sťažovateľa, ktorú je Krajský súd v Trenčíne povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

4. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

8. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 348/2008 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cob 78/2017.

10. Pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza ústavný súd zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu... K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (napr. IV. ÚS 221/04, III. ÚS 103/07, III. ÚS 139/07).

11. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie týchto práv označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom a krajským súdom) ešte mohlo trvať. To znamená, že ústavný súd pri skúmaní porušenia označených práv zohľadňuje aj to, či u sťažovateľa objektívne ide o odstránenie stavu právnej neistoty v jeho veci, pretože len v takom prípade možno uvažovať o ich porušení (IV. ÚS 226/04, IV. ÚS 202/2010). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nedochádza k porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02, IV. ÚS 103/07).

12. V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných

práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

13. Ústavný súd ďalej uvádza, že nie každý priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

14. Ústavný súd zo sťažnosti, z jej príloh a telefonickým overením aktuálneho stavu na krajskom súde zistil, že proti rozsudku okresného súdu z 30. júna 2016 podali odvolanie sťažovateľka aj žalovaný, pričom predmetný súdny spis aj s odvolaniami bol krajskému súdu predložený 15. marca 2017. Na krajskom súde je vec vedená pod sp. zn. 8 Cob 78/2017, no dosiaľ nebola právoplatne skončená.

15. Keďže sťažovateľka namieta porušenie označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní sťažnosťou doručenu ústavnému súdu až 8. marca 2018, t. j. keď okresný súd po predložení súdneho spisu krajskému súdu už vo veci takmer 1 rok nekonal, v dôsledku čoho už k namietanému porušovaniu v sťažnosti označených práv jeho postupom nemohlo dochádzať, ústavný súd sťažnosť v tejto časti v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

16. Pokiaľ sťažovateľka namieta porušenie označených práv postupom krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že konanie na krajskom súde prebieha od 15. marca 2017, keď mu bol postúpený súdny spis okresného súdu na rozhodnutie o odvolaní, pričom odvolacie konanie nebolo dosiaľ skončené. Z uvedeného vyplýva, že doterajšia dĺžka konania vedeného pred krajským súdom je 1 rok a 2 mesiace, čo podľa názoru ústavného súdu samo osebe pri posúdení okolností danej veci nedáva reálnu možnosť na to, aby v súvislosti s uvedeným mohlo dôjsť k porušeniu označených práv sťažovateľky, a preto ústavný súd aj túto časť sťažnosti v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

17. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti v nej uplatnenými nezaoberal.

18. Ústavný súd v závere pripomína, že ak by nečinnosť krajského súdu v odvolacom konaní, resp. nečinnosť okresného súdu po prípadnom vrátení veci z krajského súdu bez ospravedlniteľného dôvodu trvala, sťažovateľka môže predložiť ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júla 2018